

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 44: Forslag til lov om ændring af teaterloven og lov om regionale kulturforsøg. (Nye regler for egnsteatre og små storbyteatre m.v.).

Af kulturministeren (Jytte Hilden).

(Fremsat 25/10 95. Første behandling 1/11 95. Betænkning 6/2 96. Anden behandling 8/2 96).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Bent Hindrup Andersen (EL):**

Da vi ikke er betænkingsberettigede i udvalget, og da de ændringsforslag, der blev stillet under andenbehandlingen af Socialistisk Folkeparti, blev stemt ned, vil vi her markere vores stillingtagen til lovforslaget, som det nu ser ud.

Det er sådan, at egnsteaterloven har været lang tid undervejs i en – synes jeg – rimelig god proces i udvalget, og der er kommet gode ændringer forstået på den måde, at der er blevet flerårige aftaler – 3-årige aftaler for egnsteatrene – og der er blevet en fast fifty-fifty-ordning. Samtidig er der også blevet et regelsæt, som også er udmærket, når det drejer sig om indregningen af huslejen i det beløb, der kan gives refusion til, og loftet og bunden for støtteordningerne er også i orden.

Problemet er, at man så gennemfører det, der hedder små storbyteatre, hvor man låser dem fast i en pulje, en sperlingkasse kan man kalde det, forstået på den måde at der er nogle, der får nogle forbedringer ud af det, og så er der ikke penge til alle dem, der tidligere har fået. Egnsteaterloven indebærer derfor for de små storbyteatres vedkommende en risiko for, at nogle teatre, som tidligere har fået støtte, ikke kan få det.

Det kan vi ikke være med til at støtte. På den anden side er der som sagt de ændringer i

loven, der går i den rigtige retning, så derfor undlader vi at stemme til forslaget.

Jeg vil godt sige, at jeg synes, det er betænkeligt, når der med et pennestrøg en sen natteime kan bevilges 700 mio. kr. til et kongeligt teater, at man så ikke kan få de sidste få millioner, der skal til, sådan at gennemførelsen af en ellers udmærket lov ikke behøver at gå ud over andre. Det er beklageligt, men det er måske også udtryk for en vis prioritering hos folketingsflertallet.

En anden ting er, at når man så har haft den meget fine og lange procedure om teaterloven, så stryger man med et pennestrøg samme lov i samme åndedrag, som man vedtager den, fordi man også vedtager, at den vedtagne lov om regionale kulturforsøg også kommer til at gælde for egnsteatre, sådan at den faktisk bliver sat ud af kraft på en hel del områder. Det synes vi ikke er særlig smart, men som sagt vil vi undlade at stemme til forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 97 stemmer (S, V, KF, RV og CD) mod 7 (FP og DF); 14 (SF og EL) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af lovforslag nr. L 95: Forslag til lov om forskningsrådgivning.

Af forskningsministeren (Frank Jensen).

(Fremsat 29/11 95. Første behandling 5/12 95. Betænkning 8/2 96).

Der var stillet 11 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Sonja Mikkelsen (S):

Jeg skal på Socialdemokratiets vegne anbefale, at Folketinget vedtager de ændringsforslag, der nu ligger til dette lovforslag. Man kan selvfølgelig sige, at det måske ikke er med så stor glæde, at vi anbefaler lovforslaget med de pågældende ændringsforslag. Men det er ud fra en konstatering af, at det er det bedst opnåelige i den nuværende situation.

Vi havde gerne set fra Socialdemokratiets side, at vi havde fået en samlet fornyelse af vort forskningsrådgivende system. Det har desværre ikke været muligt på nuværende tidspunkt at opnå enighed om, hvordan den fremtidige struktur i helhed skal se ud, men vi lægger megen vægt på fra Socialdemokratiets side, at vi nu får lovgrundlaget for at etablere et nyt Danmarks Forskningsråd som erstatning for Det Forskningspolitiske Råd, som har eksisteret indtil nu.

Vi lægger også megen vægt på, at vi får et lovgrundlag for etablering af de offentlige forskningsudvalg, således at fagministrenes og sektorforskningsinstitutionernes bidrag til den offentlige forskning i højere grad bliver set i sammenhæng med den øvrige offentlige forskningsindsats.

Det ømme punkt i denne sammenhæng har helt klart været spørgsmålet om de statslige forskningsråd og den fremtidige struktur på det område. Vi har jo på nuværende tidspunkt seks. Vi havde i det oprindelige lovforslag lagt op til en drøftelse af, hvor stort et antal vi skulle have fremover, herunder også den opgaveløsning, der skulle ligge i de kommende forskningsråd.

Der har ikke i Folketinget kunnet findes enighed om at forny strukturen på dette område, og derfor er vi nået frem til, at det fornuftigste i denne sammenhæng er at lade de eksisterende forskningsråd fortsætte på det nuværende lovgrundlag, men på en sådan måde at vi beder det nye Danmarks Forskningsråd om at komme med en indstilling til os her i Folketinget, så vi kan tage stilling i næste folketingssamling til, hvordan den fremtidige struktur på dette område skal se ud.

Vi ser gerne en styrkelse af det tværfaglige samarbejde, og vi ser gerne, at forskningsrådene i højere grad spiller en rolle på dette område, også fordi det jo er lykkedes at øge basisbevillingerne til vores eksisterende forskningsinstitutioner; vores universitetsmiljøer har fået stær-

kere basisbevillinger, som jo gør, at der ikke er det samme behov for enkeltbevillinger og småbevillinger, som vi måske nok har set i en årrække for forskningsrådene.

Nu får vi muligheder for med de nye, bedre forskningsbudgetter at tænke mere strategisk, at tænke mere på tværs, og det ønsker vi fra Socialdemokratiets side at vores forskningsråd bliver gearret til.

Det har ikke været muligt på nuværende tidspunkt at finde en fælles løsning på det spørgsmål her i Folketinget, og vi ser meget frem til, at det nyetablerede Danmarks Forskningsråd, som vi kan få etableret, når vi vedtager lovgivningen, som ligger her, kommer med en indstilling om, hvordan den fremtidige struktur skal se ud. Her håber vi selvfølgelig også, at man måske kan skele lidt til hidtidige erfaringer ikke bare i Danmark, men også i f.eks. de andre nordiske lande, for at se, hvordan man har gjort det dér.

Vi tror, der er noget at hente, selv om vi godt ved, at der ikke findes nogen endegyldig sandhed for, hvordan et forskningsrådgivingsystem skal se ud, men vi kunne jo forsøge os med en fornyelse, og vi håber på, at det er det, vi kan nå frem til i den næste folketingssamling.

På den baggrund anbefaler vi de ændringsforslag, der ligger her.

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Fra SF's side vil vi stemme for ændringsforslagene stillet af forskningsministeren, men samtidig må jeg sige, at det jo er lidt bedrøveligt, at vi ikke kan afslutte denne sag, og jeg synes, skylden må lægges på forskningsministeren. Sagen har været dårligt forberedt. Problemet har været, at i det arbejde, der har været lagt på Folketingets bord, har Forskningsministeriet alene koncentreret sig om forskningsrådenes rolle som rådgivere for regeringen, mens man helt har overset den langt mere centrale rolle, som forskningsrådene har, nemlig deres fondsbevilling. Samtidig er man så kommet med et forslag om omlægning. Det er meget svært at tage stilling til det, når der ikke lå en egentlig analyse for: Hvad skulle de lave? Så blev det bare i offentligheden til, at nu skulle man sætte litteraturforskere til at vurdere projekter om nationaløkonomi og omvendt, og det var meget svært for nogle at se fornuften i dette.

Nu giver vi så os selv godt et halvt års pause, og til den tid har vi formodentlig et bedre gennemarbejdet beslutningsgrundlag, og så håber vi, at vi kan finde frem til en løsning, som vi alle sammen kan være enige om.

Bruno Jerup (EL):

Dette lovforslag er et godt eksempel på, hvordan noget bliver lagt på bordet, og derefter går i sort, og det er ikke første gang, det går i sort. Det er jo en gammel sag, og tilsyneladende er det sådan, at når først de miljøer, der findes omkring forskningen, er sat i gang, så har de sådan en egen overlevelseskraft, at de faktisk er i stand til at sende en kile ind i Folketinget og stoppe en nødvendig ændring af dette område.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at vide: Hvad er det for en afklaring, man venter på? Hvad er det, man tror vi ved om nogle ganske få måneder, som vi ikke allerede ved i dag? Derfor er der sket det, at man fra den oprindelige lov stort set har fjernet de elementer, der var problemer i, og da må jeg sige: Det er da så i orden. Det kommer der ikke afstemning om. Det er der et flertal i udvalget, der ønsker; der kommer ikke nogle reelle ændringer på de statslige forskningsråds struktur. Det kører videre, som det har kørt i årevis.

Enhedslisten er af den opfattelse, at man burde nedlægge dette tredje led, de statslige forskningsråd, fjerne det, og i stedet for nøjes med de to led, der hedder Danmarks Forskningsråd og så de offentlige forskningsudvalg. Det er tilstrækkeligt til at få den rådgivning, som er nødvendig for, at Folketinget kan træffe sine beslutninger, og for, at der kan bevilges penge til systemet. Det er tilstrækkeligt efter vores opfattelse. Men det er klart, at hvis det var sådan, at man sænkede antallet af statslige forskningsråd til et eller to, så ville det være et fremskridt. Det er det ikke i dette tilfælde.

Men man kan sige: Det, der ligger med de statslige forskningsråd, er status quo. Det, der ligger med de nationale forskningsråd, Danmarks nationale forskningsråd og det offentlige forskningsråd, kan måske betragtes som en lille forbedring i hvert fald i forhold til det, som oprindeligt lå, så derfor er det sådan, at den endelige lov – det, der bliver tilbage, når det, der gik i sort, er væk – vil vi stemme for.

Addi Andersen (CD):

Det er jo før set, at grimme ællinger bliver til hvide svaner. Lovforslaget her, som CD gav sin positive tilslutning ved førstebehandlingen, blev vingeskudt undervejs, men vi håber på, at den indstilling, der skal komme fra Danmarks Forskningsråd om godt et halvt års tid, vil kunne hele sårene og løse problemerne omkring de statslige forskningsråd, så der i næste folke-

tingssamling kan blive bred enighed om en fremtidig struktur og organisering.

CD kan stemme for forskningsministerens ændringsforslag, og vi kan også stemme for forslagens endelige vedtagelse ved tredje behandling.

Forskningsministeren (Frank Jensen):

Også jeg vil gerne beklage, at det ikke lykkedes – heller ikke denne gang. Det gjorde det heller ikke tilbage i 1989 ved den forrige revision af forskningsrådgivningsloven; da lykkedes det ikke at få lavet en samlet lovgivning, der dækker både det øverste rådgivende niveau, det nuværende Danmarks Forskningspolitiske Råd, som jo kommer til at hedde Danmarks Forskningsråd, de seks statslige forskningsråd og de offentlige forskningsudvalg.

Dog er der lyspunkter i denne sag. Nu får vi en lov, der får præciseret kompetence og myndighed i forskningsrådgivningssystemet med Danmarks Forskningsråd som det øverste rådgivende organ, der dækker hele den offentlige forskning og det samarbejdsfelt, der er i forhold til den private forskning. Vi får nu også lovgivet for de eksisterende offentlige forskningsudvalg, der rådgiver ressortministrene på deres felter, og her får vi lagt et lovgivningsmæssigt grundlag, der sikrer, at der her også kan og skal foregå en koordination på det overordnede niveau.

Men når det drejer sig om de seks statslige forskningsråd, er vi uden en løsning. Vi fortsætter med de seks nuværende statslige forskningsråd; dog har partierne tilkendegivet i den betænkning, der er afgivet i udvalget, en enighed om, at der skal ske en videreudvikling af den proces, der har været i gang siden loven af 1989, nemlig at forskningsrådene får en mere strategisk orienteret rolle, i kraft af at der nu også sker en stigning under den nuværende regerings ledelse af institutionernes basisbevillinger.

Det vil sige, at der også skal ske en opløsning i de traditionelle disciplinopdelinger i forskningsrådenes virke. Alt det er nogle tilkendegivelser, som jeg mener det er frugtbart og godt at arbejde videre med både i Folketinget, men også i Forskningsministeriet og i Danmarks Forskningsråd, som nu får til opgave at komme med indstilling til Folketinget, til regeringen senest i oktober i indeværende år.

Alt i alt mener jeg, at når det nu heller ikke kunne lykkes denne gang, så er udgangen med et bredt flertal i Folketinget, der står bag etable-

ring af Danmarks Forskningsråd og lovgivning omkring de statslige forskningsråd, et godt resultat.

Jeg har ikke noget imod, at man er politisk uenig. Det synes jeg faktisk kan være en fordel en gang imellem. Så får man klarhed over, hvad folk og de forskellige partier står for. Der er imidlertid et felt, hvor jeg er meget uforstående over en politisk uenighed, og det er Det Konservative Folkepartis stilling i sagen.

Det Konservative Folkeparti har skrevet, at der med lovgivningen her skabes en uigennemskuelighed. Det har jeg meget svært ved at se; det må jeg indrømme. Politisk uenighed, ja, gerne – også hvis det kan skabe klarhed – men her meddeler et parti, endda Det Konservative Folkeparti, som er et rimeligt stort parti i Folketinget, at man ikke kan stemme for lovforslaget, fordi det skaber uigennemskuelighed; det har jeg svært ved at se.

Hele loven har jo som sit grundlag at skabe gennemskuelighed og få et rådgivningssystem for dansk forskning, hvor der er klarhed i kompetencerne. Og det er jeg glad for at et meget stort flertal i Folketinget har tilsluttet sig. Og jeg er meget ked af, at Det Konservative Folkeparti på den måde har meldt pas, har meldt sig ud i forhold til det fremtidige arbejde, der skal optages i Folketinget her til efteråret, når vi skal have klarhed på det, som også hr. Kjeld Rahbæk Møller var inde på, nemlig rådernes funktion, rådernes fondsbevillingssystem. Jeg har tilkendegivet over for partierne, der nu står bag loven, at dér er jeg meget indstillet på at gå i meget tætte drøftelser med partierne i udvalgsarbejdet, som skal være tilendebragt i juni måned.

Jeg håber også, Danmarks Forskningsråd vil komme med gode indstillinger til Folketinget og regeringen til oktober.

Men altså ærgerligt, at Det Konservative Folkeparti er landet på at melde pas, uden at der er skabt klarhed over, hvor Det Konservative Folkeparti befinder sig, og uden at vi andre har haft lejlighed til at forstå, hvad Det Konservative Folkeparti mener med deres betænkningssmeding.

Men det står jo ethvert parti frit for at melde, hvad man ønsker til sidst. Men det er altid fremmende for den demokratiske dialog, når man ved, hvad hinandens synspunkt er. Og det har der altså ikke denne gang været mulighed for de øvrige partier i Folketinget at få klarhed over i forhold til Det Konservative Folkeparti.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 1, § 1 i den nye affattelse, ændringsforslag nr. 3, § 2, således ændret, ændringsforslag nr. 4 og § 3, således ændret, vedtoges uden afstemning.

§§ 4-10 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6 om, at §§ 4-10 udgår, var dermed vedtaget.

Ændringsforslag nr. 7, § 11, således ændret, ændringsforslag nr. 5 om, at overskriften til § 4 udgår, §§ 12-16, ændringsforslag nr. 8, § 17, således ændret, § 18, ændringsforslag nr. 9 om en ny affattelse af § 19, § 19 i den nye affattelse, § 20, ændringsforslag nr. 10 om indsættelse af en ny paragraf efter § 20, ændringsforslag nr. 11 om en ny affattelse af § 21, § 21 i den nye affattelse og ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af titlen vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af lovforslag nr. L 134: Forslag til lov om ændring af dobbeltbeskatningsaftalen mellem den danske regering og Grønlands landsstyre.

Af skatteministeren (Carsten Koch).

(Fremsat 13/12 95. Første behandling 26/1 96. Betænkning 7/2 96).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.